

Ystads kommun

Central krisledningsplan Ystads kommun

PLAN

Aktiverande - Vad vi vill uppnå

Program

Är vägledande och beskriver önskvärd utveckling av verksamheten.

Strategi

Utgör grund för prioritering och beskriver hur kommunen ska uppnå uppsatta mål inom ett område.

Plan

Konkreta mål och åtgärder och svarar på vad, vem, när och hur.

Normerande - hur vi ska tänka och göra

Förhållningssätt

Vägleder och klargör Ystads kommuns övergripande syn och inställning till något.

Riktlinje

Säkerställer ett korrekt agerande och god kvalitet vid handläggning och utförande.

Rutin

Anger hur en fråga ska hanteras eller hur ett uppdrag ska verkställas.

Övrig dokumentinformation

Medverkande	
Dokumentet gäller för	Ystads kommun med kommunala bolag och kommunala förbund
Gäller fr o m – t o m	2022-06-01 - tillsvidare
Fastställd av	Kommunstyrelsen 25 maj 2022 § 107
För revidering ansvarar	Kommunstyrelsen
Ärendenummer	Ks 2022/117
Ansvarig för uppdatering	Säkerhetschef

Innehåll

Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
2. Syfte	6
3. Mål	6
3.1 Beredskap för central krisledning	6
4. Våra olika krislägen	7
4.1 När sker Initiering/aktivering?	8
5. Organisation vid olika krislägen	8
5.1 Krisläge 1 och 2 Störning och allvarlig händelse:	8
5.2 Krisläge 3 Extraordinär händelse:	9
5.3 Tekniska stödsystem	9
5.4 Avveckling av krisledningsorganisationen	11

Inledning

Denna ledningsplan reglerar hur Ystad kommun ska organisera sig vid kriser och extraordinära händelser. Med extraordinär händelse avses en händelse som:

- Avviker från det normala,
- Innebär en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner eller
- Innebär en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner,
- Kräver skyndsamma insatser av kommunen

Skyldigheterna att hantera kriser regleras i 2006:544 Lag om regioners och kommuners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Lagen förkortas LEH

Bakgrund

Sedan den 1 juli 2002 har Sverige en struktur för krishantering vars främsta syfte är att höja samhällets förmåga att hantera fredstida kriser. Grundläggande principer är ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

1. **Ansvarsprincipen** innebär att den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha motsvarande ansvar under kris- och krigssituationer.
2. **Likhetsprincipen** innebär att en verksamhetsorganisation och lokalisering så långt som möjligt ska överensstämja i fred, kris och krig.
3. **Närhetsprincipen** innebär att kriser ska hanteras på lägsta möjliga nivå i samhället av de närmast berörda.

1.1.1 Skyldigheter och ansvar

Den centrala krisledningen aktiveras i det fall en kris eller hot om kris är en kommunövergripande angelägenhet och/eller inte kan hanteras på ett tillfredställande sätt av den drabbade förvaltningen, bolaget eller förbundets egen krisledning och/eller när händelsen drabbar flera aktörer och kräver samordning.

Kommunstyrelsens skyldighet

Kommunstyrelsen har skyldighet att följa kommunens samtliga verksamheter. Kommunstyrelsen, kan genom den centrala krisledningen stödja den drabbade förvaltningen. Att krisledning aktiveras innebär inte att ansvaret för samordning av krisen övertas av den centrala krisledningen och kommunstyrelsen.

Den nämnd, förvaltning, bolag, förbund vars verksamhet berörs, är den instans som har det yttersta ansvaret för hantering av krisen.

Styrande lagstiftning

Lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap 2006:544. Lagen förkortas LEH

Kraven på kommunernas krishanteringssystem regleras i LEH. Staten preciserar genom ”Överenskommelse om kommuners krisberedskap” mål för kommunernas krisberedskap enligt följande:

Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Kommunen ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan (krisledningsplan) för hur de ska hantera extraordinära händelser. Denna plan ska utgöra en del i ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap.

Kommunen ska, inom sitt geografiska område, i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

- Olika aktörer inom kommunens geografiska område samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet
- De krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas
- Informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas

Kommunen ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Kommunen ska, vid en extraordinär händelse i fredstid, ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Kommunen ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap.

2. Syfte

Krisledningsplanens syfte är att säkerställa Ystads kommuns ledningsförmåga vid störning, allvarlig störning och extraordinär händelse.

Varje verksamhet som ingår i Ystad kommuns förvaltningar, bolag eller förbund fastställer egna krisledningsplaner, utöver denna plan, för att kunna tillgodose en effektiv krishantering.

3. Mål

De verksamheter som planen berör ska ha en förmåga att;

Motstå, anpassa sig till, klara av, återhämta sig samt lära sig av oönskade händelser. I möjligaste mån ska verksamheten bedrivas i samma omfattning och former som under normala förhållanden. Om händelsen kräver att kommunen övergår till krisledning är målsättningen följande:

- Kommunen ska upprätthålla och skydda: liv och hälsa, samhällets funktionalitet, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter, miljön och ekonomiska värden.
- Kommunen ska ha en direkt förmåga att leda och samordna verksamheten.
- Funktioner för ledning, samband och information ska kunna upprättas inom två timmar.
- Funktionerna ska kunna upprätthållas under längre tid.
- Korrekt information ska snabbt kunna ges till berörda personer, verksamheter och myndigheter och/eller spridas till allmänheten.
- Minska konsekvenser för medborgare och andra intressenter.

3.1 Beredskap för central krisledning

För att ha en förmåga att; Motstå, anpassa sig till, klara av, återhämta sig samt lära sig av oönskade händelser har kommunen personal dygnet runt årets alla dagar som har förmåga att snabbt hantera uppkomna situationer.

Beredskapsfunktionen för central krisledning består av Tjänsteperson i beredskap TiB. Funktionen är kommunövergripande för kommunerna; Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla och Ystad. Det är en resurs med bred kompetens och kontaktvägar in i de fyra kommunerna. Vill man ytterligare öka krishanteringsförmågan kan KiB (kommunikatör i beredskap) införas, samt

BiB (beslutsfattare i beredskap). Dessa funktioner finns inte idag men kan om så önskas byggas in som funktioner i beredskap.

3.1.1 TiB Tjänsteperson i beredskap

Tjänsteperson i beredskap (TiB) är en ingång dygnet runt, året runt till de anslutna kommunernas krisorganisationer för myndigheter, kommunala bolag och egna verksamheter. Funktionen ökar den generella operativa förmågan att snabbt kunna respondera och agera vid en händelse inom det geografiska området sydöstra Skåne (Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo, Ystad). TiB ska i samråd med kommundirektör eller dennes ersättare kunna initiera och beordra in personal.

Funktionen ska kunna upptäcka, verifiera, analysera, informera och återrapportera händelser som berör egen eller samverkande kommunernas verksamhet. Funktionen ska även kunna ta emot larm och information från statliga myndigheter, kommunala bolag, egna verksamheter samt övriga samverkande organisationer.

3.1.2 När gäller krisledningsplanen?

Den centrala krisledningen hanterar krislägen i tre nivåer med ökande allvarlighetsgrad. Utifrån denna gradering aktiveras olika funktioner i den centrala krisledningen.

4. Våra olika krislägen

Krisläge 1: Störning

Kan i hög utsträckning hanteras inom ramen för den berörda förvaltningens krisledningsorganisation, men kräver stöd och/eller samordning på central nivå.

Krisläge 2: Allvarlig händelse

Kan inte hanteras inom ramen för den berörda förvaltningens krisledningsorganisation på ett tillfredsställande sätt. En allvarlig händelse kräver stöd och/eller samordning på central nivå.

Krisläge 3: Extraordinär händelse

- Drabbar många människor och stora delar av samhället,

- avviker från det normala,
- innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner,
- kräver skyndsamma insatser av kommunen.

En extraordinär händelse kan inte hanteras inom ramen för den berörda förvaltningens krisledningsorganisation och kräver stöd och/eller samordning på central nivå.

4.1 När sker initiering/aktivering?

Den centrala krisledningen aktiveras i krisläge 1, 2 ,3 när:

- förvaltning/bolag/förbund behöver stöd eller samordning från central nivå,
- ordinarie rutiner inte svarar mot situationens krav,
- flera verksamhetsområden berörs,
- stort behov av kriskommunikation,
- behov av samverkan med andra organisationer.

5. Organisation vid olika krislägen

5.1 Krisläge 1 och 2: Störning och allvarlig händelse:

5.1.1 Strategisk nivå:

Krisledningsgrupp leds av en beslutsfattare, chef med mandat. Bereder ärenden som rör krisen, fastställer mål och direktiv för krisorganisationens arbete. Bestämmer dimensionerna för stödorganisationen utifrån behov och krisens natur. Prioriterar olika resurser som behöver tillhandahållas. Samverkar och samråder med olika berörda aktörer. Denna grupp sätts alltid samman utifrån krisens natur.

5.1.2 Operativ nivå – Stödorganisation

Delar som kan ingå i stödorganisationen (de som stödjer med olika uppgifter och underlättar hanterandet av krisen):

- Kommunikation – ansvarar för kris- och riskkommunikation
- Säkerhetsorganisationen – ansvarar för analys och ledningsstöd
- Administration – ger olika typer av administrativt stöd till krisledningen
- Krisstöd – ansvarar för att samordna eventuellt krisstöd.

5.2 Krisläge 3: Extraordinär händelse:

Organisationen vid extraordinär händelse är samma som den vid störning och allvarlig händelse, med följande ändringar:

- Krisledningsnämnden – politisk nivå, utgörs av kommunstyrelsen arbetsutskott KSAU eller vad kommunen själv väljer. Kommunens ledande politiska organ gällande beslut som rör krishantering. Får lov att ta över beslut från andra nämnder¹
- Krisledningsgruppen – strategisk nivå (leds krisledningschef på uppdrag av kommundirektör)

¹ Se krisledningsnämnds reglemente för mer information.

5.2.1 Ledningsplats

Krisledningsorganisationen har en tillfällig ledningsplats som kan anpassas efter ändamålet för civila kriser. Krisledningsplatsen August har ett behov av upprustning men har stor potential att med ganska små medel fungera som en mycket robust och säker ledningsplats även under höjd beredskap och krig och ska ses som en tillgång för kommunen.

5.2.2 Avlösning

Om situationen kräver det ska kommunens krisledningsorganisation kunna tjänstgöra dygnet runt så länge som krävs. Organisationens centrala krisledning ska vara beredd att arbeta i skift, vid varje skiftavlösning ska en krisledningsgenomgång genomföras. Central krisledning är organiserad och anpassad för tre skift och utbildad i grundläggande krisledning.

5.3 Tekniska stödsystem

Vid regional samverkan används följande tekniska stödsystem enligt Länsstyrelsen Skånes policy för teknikstöd regional samverkan och ledning:

- WIS (Webbaserat Informationssystem)
- Rakel
- Vidicue – funktion för krypterade videomöten
- Telefoni
- E-post

5.3.1 Geografiskt områdesansvar

Kommunen ska inom ramen för det geografiska områdesansvaret verka för inriktning, prioritering och samordning av åtgärder som behöver vidtas under krisläge 1 och 2 samt under en extraordinär händelse (krisläge 3). Vid behov måste kommunen kunna samverka med berörda myndigheter och organisationer för att lösa sina uppgifter.

5.4 Avveckling av krisledningsorganisationen

Vid krisläge 1 och 2:

Krisledningsgruppens ledare/chef bedömer i samråd med berörd/berörda förvaltningar när krisledning ska avvecklas och ordinarie rutiner för ledning och styrning åter kan fungera.

När organisationen avvecklats ska berörda verksamheter samt samverkande myndigheter snarast meddelas.

Vid en extra ordinärhändelse (Krisläge 3):

Krisledningsnämndens ordförande bedömer att ordinarie rutiner för ledning och styrning fungerar igen ska krisledningsorganisationen avvecklas.

Krisledningsnämndens ordförande eller kommunfullmäktige beslutar om avveckling av organisationen.

5.4.1 Utbildning, övning och ansvar

Enligt lag LEH 2006:544 ska kommunen ansvara för att förtroendevalda och anställda får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid en extraordinär händelse.

Kommunstyrelsen ansvarar för att krisledningsorganisationen har tillräcklig kompetens för sin uppgift. Varje verksamhet har samma ansvar för den egna krisledningsfunktionen.

5.4.2 Ansvar och uppföljning

- Dokumentansvarig politisk instans är kommunstyrelsen
- Kommunens säkerhetsorganisation är dokumentansvarig och ansvarar för uppföljning som ska ske i samverkan med verksamheterna minst en gång per mandatperiod.
- Kontaktlistor ska kontinuerligt hållas uppdaterade av TiB-organisationen.
- Organisationens alla ledare ansvarar för att kommunens och verksamhetsspecifika krisledningsplaner är kända i organisationen.